

cjelini u njegov vlastiti opći odnos prema narodnom životu, kao i njegovu određenu građansku djelatnost i položaj u njegovu opću djelatnost i položaj. Kao posljedica te organizacije pojavljuje se nužno državno jedinstvo, opća državna sila također se javlja kao posebna funkcija jednog od naroda odvojena vladara i njegovih slugu.

Politička revolucija koja je srušila ovu moć vladara i državne poslove uzdigla do narodnih poslova, koja je konstituirala političku državu kao opće djelo, tj. kao zbiljsku državu, nužno je razbila sve staleže, korporacije, cehove, privilegije koji su bili upravo mnogobrojni izrazi odvajanja naroda od njegove zajednice. Politička revolucija je time ukinula politički karakter građanskog društva. Ona je razbila građansko društvo na njegove proste sastavne dijelove, s jedne strane na individuum, a s druge na materijalne i duhovne elemente koji sačinjavaju životni sadržaj, građanski položaj ovih individua. Ona je oslobodila okova politički duh koji je istovremeno bio podijeljen, razdrobljen, raspršen u različitim ćorsokacima feudalnog društva; ona ga je sabrala iz te raspršenosti, on ga je oslobodila od njegova miješanja s građanskim životom i konstituirala kao sferu zajednice, općeg narodnog djela u idealnoj nezavisnosti od onih posebnih elemenata građanskog života. Određena životna djelatnost i određeni životni položaj zadobili su samo individualno značenje. Oni nisu više sačinjavali opći odnos individua prema državnoj cjelini. Javni posao kao takav postao je, naprotiv, općim poslom svakog individua, a politička funkcija njegovom općom funkcijom.

Samo, dovršenje idealizma države bilo je istovremeno dovršenje materijalizma građanskog društva. Zbacivanje političkog jarma bilo je istovremeno zbacivanje spona koje su držale okovanim egoistični duh građanskog društva. Politička emancipacija bila je u ističas emancipacija građanskog društva od politike, od samog privida općeg sadržaja.

Feudalno se društvo bilo raspalo i svelo na svoju osnovu, na čovjeka. Ali na čovjeka koji je zaista bio njegova osnova, na egoističnog čovjeka.

Taj čovjek, član građanskog društva, sada je baza, pretpostavka političke države. Ona ga je priznala kao takvu pretpostavku u čovjekovim pravima.